

виготовлена, як одноосібна та несхожа на інші, кожен виріб і малюнок мають своє виняткове значення.

Гончарна справа завоювала популярність серед наших пращурів як ремесло, і спростила побут звичайних селян з часом вона змінювалася, набувала мистецьких рис. До ХХІ сторіччя дійшла вона вже у вигляді мистецтва, яке підкорює серця мільйонів людей з різних куточків планети.

-
1. Багмет Е. Без глечиків із соняшниками: якою є сучасна українська кераміка. *Українська правда*. 2018, 21 вересня
 2. Бібліографія українського гончарства. *Інститут керамології*.// <http://www.ceramology-inst.gov.ua/keramlibrary/biblio>
 3. Білокін Дмитро. Мітець. *Сучасне мистецтво України*. 2020, 29 грудня // <https://mitec.ua/category/artists/bilokin-dmitro/>
 4. Бушковська Н. Косівська кераміка – спадщина людства ЮНЕСКО. Чим вона унікальна. *Українська правда*. 2019. 13 грудня
 5. Козловська Л. Пильник Ольга. *BROVDI ART. Художники*// <https://zakarp.at/brovdi.art/khudozhnyky/myttsi-zakarpattia/pilnik-olga#parentHorizontalTab1>
 6. Музеї, заповідники, заклади музейного типу України, відкриті для відвідування. *Міністерство культури та інформаційної політики України: офіційний сайт*. 2018, 10 травня// http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245062916&cat_id=2
 7. РЕЦЕНЗІЯ: Гончарство. Підручник життя. *Ceramological Defect*. 2013, 31 січня // <http://ceramological-defect.com.ua/archives/185>
 8. Скаченко О. О., Гринюк М. М. Косівська мальована кераміка як феномен української культури. Київ: КНУКіМ, 2016. 83 с.

УКРАЇНСЬКЕ ТРАДИЦІЙНЕ ВБРАННЯ В КОНТЕКСТІ МОДИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Скоп К., Букач В. М.

Традиційний одяг належить до найбільш самобутніх елементів культурної спадщини народу. У сучасному суспільстві використання народного костюма, окремих його елементів у повсякденному житті набуває

нового соціального значення, виступаючи як ідентифікаційний маркер, що сприяє розвитку етномоди [9].

На початку XXI століття в Україні значно зросла зацікавленість традиційним убранням не тільки серед науковців. Інтерес до нього виявляється у сфері дизайну одягу, в широкому використанні народного вбрання та костюмів з елементами традицій під час проведення різноманітних свят, фестивалів етнічної культури, у різних видах сценічного мистецтва. Традиції в сучасному костюмі є своєрідним відродженням культури, яке лише частково можна пояснити захопленням високими художніми якостями народного одягу. Цікавість українців до власної кореневої традиції зростає як реакція на процеси глобалізації в сучасному суспільстві і через прагнення виразити свою національну ідентичність [3, с. 416].

Трансформаційні зміни в такому вбранні набули більш виражених ознак через підлаштування основних характеристик одягу до потреб сучасного життя. Найпопулярнішими виразниками українського осучаснення є українські вишиванки. Розповсюдження вишиванок у світовій моді пов'язано з суспільно-політичними подіями в Україні у 2004 та 2014 роках, коли потреби визначення етнонаціональної ідентичності та збереження традицій актуалізували появу «дизайнерських вишиванок».

Р. Богуцька, О. Караванська, О. Теліженко, Л. Чернікова, В. Кін, Ю. Магдич, Н. Шевчук та С. Кубрак (Svitlo), Л. Бушинська (Ruta) та багато інших стилізували вишиванки відповідно до світових тенденцій моди [4, с. 22].

Українська дизайнерка Віта Кін стала відомою завдяки своїй колекції вишитого одягу «VYSHYVANKA BY VITA KIN». Свої роботи дизайнерка реалізує через «Інстаграм». Характерною особливістю творчого почерку авторки є особлива, ергономічна базова конструкція суконь і блуз, яка візуально нагадує наддніпрянську сорочку, проте має зручніший для споживача покрій – одношовний рукав-реглан. Для забезпечення свободи

руху нижню частину конструкції авторка розширила вставками. Такий принцип використовували у кроях керсеток і свиток. Наслідкуванням стилістики народного вбрання є також підкреслення з'єднувальних швів вишивкою. Сукні і блузи дизайнера Віта Кін декорує машинною (з комп'ютерним програмуванням), рідше ручною вишивкою, заповнюючи тло кольорової тканини великорепортними орнаментами: стилізовані квіткові мотиви, восьмикінцеві розетки, медальйони, півні, журавлі, «дерева життя», вазони з квітами [3, с. 417]. Також Віта Кін виготовляє сукні жіночі з елементами ручної вишивки, які трансформуються, дають можливість жінці виглядати по особливому, адже вони можуть виглядати по-різному: в класичному стилі та з елементами національного костюму. «Сукні-трансформери з деталями вишивки» – це новий метод поєднання буденності та класики, які можуть надати споживачу цікавий вигляд та при цьому його змінювати за долі секунди. [1, с. 46].

Серії вишиванок «VITA KIN» легко можна перенести із стилю «етно» в стиль «кежуал», вони органічно поєднуються в повсякденних та святкових образах. Одяг бренду поєднує сучасні тренди, народні традиції з актуальними кольорами та кроєм, а також бездоганне виконання. Він вирізняється ергономічною конструктивністю, високою естетикою, легкості форм. Дизайнеру вдалося винайти власну, неповторну, автентичну нішу, що не вдається іншим при створенні етнічно орієнтованого бренду. Проаналізувавши колекції Віти Кін можна стверджувати, що дизайнерські вишиванки майже точно відтворюють крій традиційних українських сорочок. Кольорова гама також близька до народної, але відповідає також сучасним тенденціям [10, с. 131].

Яскравим представником індустрії моди є дизайнер Лілія Пустовіт. Наприклад, весняна колекція Л. Пустовіт, яка була показана в рамках Ukrainian Fashion Week 2013, мала назву «Urban Mosaic» [12]. Ключовою рисою колекції стали принти з хрестами, ромбами та зірками. Джерелом натхнення для розробки принтів стала вишивка Поділля. Дизайнер активно

поєднує класику та етнічні мотиви, більшість колекцій дизайнера складають досконале поєднання «етно» та класики дизайнер пропонує в образах класичного костюму з яскравими принтами використовував етнічні мотиви в своїй творчості [7, с. 111]

Ще одна українська дизайнерка, яка завжди, не залежно від трендів працювала з українськими етнічними мотивами – Роксолана Богуцька. Марка Роксолани Богуцької має безліч незмінних шанувальників. Її стиль – це суміш українських етнічних мотивів та сучасних модних тенденцій. Вишивку дизайнерка часто поєднує зі шкірою, оксамитом тощо. В останніх колекціях переважають вишивки з Буковини та Тернопільщини. Особлива увага до української вишивки у весільному вбранні. У цьому випадку вишивку вона комбінує з мереживом та шовком [8].

Вбрання з українським маркером і українська вишиванка як головний символ національного одягу стали феноменом сучасного етнокультурного життя всередині країни. Усвідомлення українцями інформативного статусу багатопланового семантичного навантаження такого вбрання й емоційне напруження, яке пов'язане з вираженням через вишиванку патріотичних почуттів, зробили українську вишиванку відомою у усьому світі [6, с. 166 - 167]. Наприклад, американське видання журналу «Vogue» визнало українську вишиванку наймоднішим брендом 2015 року. [11, с. 1].

Українські дизайнери активно звертаються до рідних традицій при створенні своїх колекцій, застосовуючи всі характерні для етнічного напрямку елементи. У колекціях часто використовуються натуральні матеріали, застосовуються різні техніки та орнаменти у вишивці та ткацтві, розробляють унікальні моделі не лише одягу, але й головні убори, взуття, аксесуари, предмети інтер'єру. Існує кілька видів мотивів, які вживалися у декорі народного одягу українців: біонічні мотиви (квіти, дерева), зооморфні (зображення птахів, звірів, риб) і геометричні. Вивчаючи семантику елементів орнаменту, кольору, дизайнери створюють унікальні образи. Декоративно оздоблені народними елементами колекції класичного одягу

демонструють, наскільки етнічні мотиви можуть органічно, додаючи вишуканості та екстравагантності, вписуватися в класику [2, с. 139].

Український стрій послужив джерелом натхнення для колекцій «Gaultier Paris» (весна-літо 2005 р.) та «John Galliano» (осінь-зима 2008 - 2009 р.). Аналізуючи світові модні тенденції на початку XXI ст., всесвітньовідомі дизайнери фешн-брендів «Gucci», «Gaultier», «Valentino», «John Galliano», «Alberta Ferretti», «H&M», «Antik Batik», «Mes Mademoiseles» представляють вишиванку як «елемент вільного богемного космополітичного стилю» [5, с. 94- 95].

Актуальність етнотематики полягає у піднесенні іміджу країни та українського бренду у світовому соціокультурному просторі, збереженні традицій, що є необхідною складовою для гармонійного розвитку культури [7, с. 114].

-
1. Винничук М. С., Андрієшин Ю. В. Удосконалення проектування жіночого одягу на основі принципів трансформації. *Актуальні питання історії науки і техніки*: Матеріали 15-ї Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ЦП НАНУ, УТОПІК, 2014. С. 44 – 47.
 2. Квасниця Р. Етнічний напрямок у дизайні демонстраційних просторів для модних інновацій. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2018. Вип. 37. С. 135 - 150.
 3. Макогін Г. Народне мистецтво у дизайні одягу поч. XXI ст.: особливості і прийоми стилізації. *Народознавчі зошити*. Львів, 2018. № 2. С. 416 - 420.
 4. Мельник М. Вишиванка в контексті моди XX – початку XXI століття. *Традиційна культура України XXI століття як складова культурної політики: сучасний стан, загрози, перспективи*: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю: у 2-х т. Т.1. Київ: НАКККіМ, 2016. С. 20 - 22.
 5. Мельник М. Т. Особливості формування тенденцій моди в контексті художніх практик початку XXI століття. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство*. 2011. Вип. 25. С. 92 - 97.
 6. Олійник М. Традиційне вбрання українців у повсякденності міста - друга половина XIX – початок XXI ст. (на матеріалах м. Києва): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Київ: ІМФЕ, 2017. 283 с.

7. Пашкевич К., Овчарек В. Особливості використання етноджерел в дизайні колекцій сучасного одягу. *Теорія та практика дизайну*. 2018. Вип. 15. С. 109 -123.
8. Топ-5 українських дизайнерів, які зробили вишиванку модним трендом. *Блиц-info*. 12 липня 2016// <https://blitz.if.ua/news/top-5-ukrainskyh-dyzauneriv-yaki-zrobyly-vyshyvanku-modnym-trendom.html>
9. Трембіцький Анатолій. Традиційний одяг українців Поділля. *Свобода*. 2021. 11 листопада// <https://svoboda-news.com/svwp>
10. Юрчишин Ю. Традиції народного вбрання у творчості сучасних дизайнерів одягу історико-культурні передумови та мистецькі інтерпретації: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Київ. 2021. 236 с.
11. Satenstein Liana. Your Favorite Bohemian Garb Is Actually Traditional Ukrainian Costume. *VOGUE*. 2015. April 28 // <https://www.vogue>
12. Ukrainian Fashion Week 2013. Poustovit L. «Urban Mosaic»// <http://fashionweek.ua/en/>

ТВОРЧИСТЬ ІВАНА МАРЧУКА

Стоянова М.

Іван Марчук — легенда сучасного українського мистецтва, майстер великої сили, багатой творчої інтуїції та досконалого живопису. Народний художник, гончар, графік, лауреат Національної премії імені Т. Шевченка. Художник має свій світогляд, свою оцінку, свою філософію, яка відрізняється. [4, с. 4]

Велику увагу Іван Марчук у своїй творчості приділяє «суспільству споживання», яке усвідомлює різноманітні виміри екологічної свідомості та формалізує проблему екологічної естетики. Спосіб життя багатьох людей зосереджений на особистому задоволенні. Надмірність пов'язана з «перевантаженістю» культурного простору. На початку ХХ століття німецький філософ і соціолог Георг Зіммель попереджав, що це «відхилення» між культурною формою та змістом. Нагромадження форми неминуче